

Onderwerp Update voortgang en cliëntervaringsonderzoek Beschermd Wonen
Groningen
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	253747-2025
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor Beschermd Wonen (BW) als onderdeel van de voorzieningen binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met voorzieningen als BW willen we de nodige hulp en begeleiding bieden aan inwoners met psychische problemen. Het gaat hier bijvoorbeeld om kwetsbare inwoners die vanwege hun problematiek tijdelijk niet zelfstandig thuis kunnen wonen. Op momenten van geplande en ongeplande zorg helpen begeleiders deze inwoners op weg richting hun zelfstandigheid.

De transformatieopgave 'Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis' omhelst de gedachte dat mensen met psychiatrische en sociaal-maatschappelijke problemen ondersteuning op maat ontvangen in hun eigen woon- en leefsituatie, waar mogelijk in kleinschalige ofwel in de wijk georganiseerde voorzieningen. Inwoners en hun behoeften staan daarbij centraal. Om hier vorm en uitvoering aan te geven wordt in regionaal verband samengewerkt met andere Groninger gemeenten en het Programma Beschermd Wonen & Opvang (BW&O).

In deze brief informeren we uw raad over de recente ontwikkelingen op het gebied van BW op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Eén van de onderwerpen is de invulling van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) BW. Er wordt onderzocht op welke manier dit CEO in de toekomst kan worden vormgegeven. Het CEO Wmo continueren we, uw raad is hier onlangs over geïnformeerd (kenmerk 264402-2025).

Landelijke ontwikkelingen

Wet woonplaatsbeginsel en objectief verdeelmodel

Het woonplaatsbeginsel omhelst de manier waarop we als gemeenten onderling omgaan met inwoners die verhuizen om elders te werken aan hun herstel. De wet woonplaatsbeginsel en het bijbehorende objectieve verdeelmodel zouden mogelijk per 1-1-2026 ingaan, maar door het uitblijven van besluitvorming kan de invoering niet

doorgaan. In de huidige situatie blijven gemeenten het budget in 2026 ontvangen op basis van het historische verdeelmodel. Landelijke besluitvorming moet worden afgewacht. In de tussentijd worden er regionale afspraken gemaakt over de werkwijze bij inwoners die over de gemeentegrenzen hulp en begeleiding via BW nodig hebben.

Regionale ontwikkelingen

Open House Inkoop

De huidige inkoop (het Open House model) kan uiterlijk tot eind 2028 lopen. In gezamenlijkheid met de Groninger gemeenten bereiden we ons vanaf medio 2025 voor op de inkoop vanaf 2028. De inkoopstrategie waarop de huidige inkoop is gestoeld, wordt geëvalueerd en er wordt onderzocht op welke manier een nieuwe inkoopstrategie en inkoop kunnen helpen bij de knelpunten die aanbieders en gemeenten nu ervaren. Mogelijkheden voor beheersing van uitdagingen voor de toekomst worden eveneens, zoveel als mogelijk, meegewogen.

Persoonsgebonden budget (Pgb) beleid

Vanaf januari 2024 is regionaal een kwaliteitstoets gestart voor zowel nieuwe als bestaande Pgb-aanbieders die zorg leveren binnen BW. Het doel hiervan is het borgen van kwaliteitsbeheersing, door dezelfde kwaliteitscriteria te hanteren als voor de gecontracteerde aanbieders. Inmiddels zijn alle bestaande Pgb-aanbieders binnen de tien Groninger gemeenten getoetst en bezocht. Ook meerdere nieuwe Pgb-aanbieders, die zich wilden vestigen in de regio, hebben dit traject inmiddels doorlopen. We streven ernaar om iedere Pgb-aanbieder die zorg levert binnen BW jaarlijks te bezoeken, waarbij een vereenvoudigde hertoetsing wordt uitgevoerd.

Regionale doorontwikkeling van de Toegang

Alle gemeenten hebben een eigen Toegang BW, al wordt overal dezelfde werkwijze toegepast. Waar een aantal jaren terug ‘de vernieuwde werkwijze’ werd geïmplementeerd, is dit afgelopen jaar overgegaan in het ‘Groeien op mien aigen pad’. De kernpunten van deze werkwijze zijn het afgeven van passende beschikkingen, tussentijdse afstemmingsmomenten en een duidelijke communicatie over verwachtingen en mogelijkheden. Het doel hiervan is om de relatie tussen de inwoner, toegangsmedewerker en de aanbieder te versterken.

Cliëntervaringsonderzoek (CEO) BW

Volgens de Wmo (2015) is het verplicht om een jaarlijks CEO af te nemen bij inwoners die gebruik maken van voorzieningen onder de Wmo. In de afgelopen jaren werd het CEO voor BW regionaal afgenomen. Het Programma BW&O gaf jaarlijks de opdracht aan Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) Groningen om voor alle Groninger gemeenten een retrospectief kwalitatief onderzoek af te nemen. Dit betekent dat er interviews werden afgenomen in het daarop voorgaande jaar over alle tien de gemeenten. Door de gehanteerde onderzoeksmethode was het lastig om de geanonimiseerde en regionaal opgehaalde resultaten te vertalen naar de lokale gemeente en haar zorgaanbieders. Omdat we de ervaringen van cliënten juist zo goed mogelijk willen vertalen naar de dagelijkse praktijk wordt er op dit moment onderzocht op welke wijze het CEO BW het beste kan worden afgenomen. In de tussentijd wordt het reguliere CEO Wmo gecontinueerd. Daarnaast wordt de kwaliteit van de zorg, zoals altijd, gewaarborgd via de Toezichthouders Wmo. De resultaten van het CEO BW zullen ons uiteindelijk extra informatie geven van cliënten waarmee we bij gemeenten en aanbieders gericht verbeteringen kunnen doorvoeren.

Lokale ontwikkelingen

Lokale investeringen

Het is ons streven om te voorzien in voldoende passend aanbod in BW. Daarop aanvullend wordt lokaal geïnvesteerd in projecten en initiatieven om daarmee de inzet in specialistische BW-voorzieningen te kunnen voorkomen. De lokale investeringen gaan uit van een preventieve werking. Gedurende het jaar worden de resultaten van deze lokale investeringen in regionaal verband gemonitord.

Toegang Beschermd Wonen

Bij de Toegang BW worden de indicaties voor BW afgegeven. Zoals eerder aangegeven, verandert de rol van de toegangsmedewerker geleidelijk: zij volgen de inwoner en met tussentijdse gesprekken wordt besproken wat inwoners nodig hebben. Er worden daarnaast in het kader van het 'passend beschikken' indicaties voor langere tijd afgegeven. Dit betekent dat de indicatie niet zal komen te verlopen bij een tussentijds gesprek, maar de focus juist ligt op het behalen van doelen en wat daar nog voor nodig is. Dit geeft inwoners rust: zij hoeven niet bang te zijn dat de indicatie ineens stopt. De toegangsmedewerker en inwoner werken samen toe naar het herstel en de uitstroom uit BW. Ook wordt er bij de Toegang BW gebruik gemaakt van het vijf stappen model. Dit is een methodiek die wordt gebruikt bij het opstellen van het onderzoeksverslag. Door het doorlopen van deze vijf stappen wordt er op systematische wijze onderzoek gedaan naar de hulpvraag van de inwoner, om zo nog beter aan te sluiten bij de inwoner, en de meest passende zorg te kunnen bieden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.